

B) Úkoly v pracovním sešitě**strana 91**

- úloha 2, podbod 2: *Výhodou oproti běžnému účtu u mBank jsou platby pomocí telefonního čísla, měsíčně 3 platby z bankomatu zdarma a nižší poplatky u přidanych služeb.* ✓

- úloha 4: *Centrální banka – banka státu, stabilita měny, emise peněz, kontrola množství peněz v oběhu, kontrola ostatních bank* ✓

Obchodní banka – hypotéky, banka osob a firem, internetové bankovníctví, bezhotovostní platby mezi lidmi, podnikatelský subjekt ✓

strana 93

- úloha 3, podbod 1: *Velká hospodářská krize 1929, krach na newyorské burze – 24. října, ve Státech, akcie (indicie)* ✓

podbod 2: *Nucené prodeje akcií* ✓

- úloha 5, podbod 1: *105 000 Kč* ✓

podbod 2: *130 800 Kč* ✓

strana 95

- úloha 8, podbod 1: *životní pojištění* ✓

1 Chalupová

C) Příběh o ČNB**Mami a proč jsou ty banky důležité?**

Hurá! Už je pátek a já jdu už konečně ze školy domů. Doufám, že bude mít maminka radost z té jedničky z matematiky, třeba mi i dovolí jít spát později. Už vcházím do dveří, ale ne! Žádné radostné fanfáry na oslavu mého počítání nebudou, maminka se už zase trápí nad nějakými papíry.

„Ahoj mami, neuvěříš, co se dneska stalo. Mám jedničku z matiky!“

„To je úžasné Jeníku, ale běž si prosím hrát, já to musím dodělat.“

„Ale co to děláš?“

„Kontroloju účty a výpisy z bank, snažím se vymyslet, jak můžeme víc ušetřit.“

„A nebylo by jednodušší si ty peníze schovávat do prasátka jako já?“

„Právě, že nebylo. V bance jsou v bezpečí.“

„Ale koukni na ty papíry, kolik jich tu máš! Já tomu prostě nerozumím, podle mě peníze nejsou zas tak důležité a banky už vůbec ne.“

„Jeníku, peníze jsou a byly vždy důležité. V dnešní době jsou potřeba k obchodu a díky nim máme vše kolem sebe, bez peněz by to nešlo. Dřív možná, to když začínal v pravěku ochod,

tak lidé věci směňovali, kůži za maso, maso za kosti. Dnes by ti ale v obchodě nikdo za čepici tričko nedal.“

„Ale tak když dřív to šlo, tak proč a kde se ty peníze vzaly?“

„Když se ve středověku začalo těžit stříbro a zlato, začaly se z nich razit mince. To aby si každý mohl koupit, co potřebuje za jednotnou měnu a nemusel nejdřív směnít mouku za kůži, aby mu řezník za tu kůži dal maso.“

„Ale to ještě nebyly banky vid'? To muselo být skvělý, ne?“

„Ani ne, když byly potřeba peníze, tak se razily. Jenže jich pak bylo až moc a měly menší hodnotu a to obchodu škodilo, říká se tomu inflace. A ta se pořád zvětšovala, tak vznikla ještě větší inflace a té se říká devalvace. Navíc, když nebyly banky, tak se peníze pořád kradly. Banky tedy vznikly proto, aby naše peníze chránily.“

„A ty peníze, co dostávám od babičky jsou taky ze zlata?“

„Ne, dnes už ani mince nejsou ze zlata a bankovky máš z papíru. Já mám dokonce kreditní kartu z plastu, s ní můžu platit penězi, které mám v bance ale ne přímo v peněžence.“

„Takže banka má u sebe jen tvoje peníze, nic víc? Proč pak tolik papírů?“

„Ale ne, dnes má banka i spoustu jiných funkcí. Třeba spoření, to ti pomáhá peníze množit, třeba za stavební spoření jsme postavili tenhle dům. Tvoje banka by ti s penězi měla pomáhat ne tě o ně obírat. Proto si musíš vybrat tu správnou a neskočit na každou reklamu, dneska se tě snaží banky nalákat na cokoli a ne vždy je to fér.“

„Ale co když to fér není? Potrestá je někdo, jako ty mě když si nevyčistím zuby?“

„Potrestá Mezi bankami zajišťuje pořádek centrální banka, je to taková banka bank. Ta česká se jmenuje Česká národní banka.“

„Vážně? O ní jsem nikdy neslyšel, jak stará už ta banka je? Je starší než já?“

Maminka se zasmála, „Ano Jení, je starší a o hodně. Vznikla v roce 1926, takže už jí je 94 a už toho přežila opravdu hodně, změnila hodně krát název a zažila spoustu vlád.“

„A co vlastně ta banka dělá, kromě toho že trestá ty špatné banky?“

„No, celkově se stará o cenovou stabilitu naší ekonomiky, krotí inflaci, aby nebyla moc velká. Taky vydává mince a bankovky a řídí oběh peněz. Taky je to banka celého našeho státu, stará se o peníze v cizích měnách a reprezentuje stát v zahraničí. Potom taky obchoduje s ostatními bankami, dohlíží na fér obchodování a pomáhá všem, aby mohli obchodovat. A jak už si ty říkal, trestá ty, kteří pravidla porušují. A nemusí to být jen banky, zároveň před nimi chrání ostatní klienty. A hlavně udržuje hodnotu peněz a důvěru v ní.“

„Mami, ale kdo ji řídí? Páni politici nebo někdo hodně bohatý?“

„Ne, je to státní instituce, ale podle zákona má být Česká národní banka nezávislá, takže ani stát ji nemůže ovládat.“

„Takže je takhle banka důležitá nebo ne?“

„Ano, je to jedna z nejdůležitějších věcí, bez kterých by stát nefungoval, tak jak má.“

„Ale když jsou tedy banky tak důležité a tahle nejvíc, tak proč já taky v nějaké nemám peníze, ale mám je v prasátku? To není fér, moje peníze nejsou v bezpečí!“

„Neboj, zatím jich nemáš tolik, aby bylo potřeba zakládat účet v bance, takhle jsou v bezpečí až až. Ale až budeš starší a budeš tomuhle všemu rozumět, tak ti ho založíme, ano?“

„Dobře, ale musí být u dobré banky, aby mi ty penízky nesebrala!“

moc pěkné!

1***Chalupová